

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Triapostolatus Septemtrionis

Caesar, Philipp

Coloniæ Agrippinæ, 1642

16. De profectone Anachoretæ Ardgarij ad Sueoniam, & de fide Herigarij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43650

ne Iesu Christo voluntariam satisfactionem
vult. Quem librum quidam Christianorum
exinde sublatum in sua aduexit: Ex cuius ore
etiam ista cognouimus. Qui postea magnæ
fidei & deuotionis extitit, ita vt Psalmos apud
nos postea memoriter sine literis didicerit.
Taliter ergo & cæteri siue morte, siue peste,
& damno rerum suarum puniti sunt: & liqui-
dò omnibus patuit, quia Sanctum Dei Ponti-
ficem & suos inhonestè tractare & spoliare
præsumserant, grauissimam Domini nostri
Iesu Christi senserint ultionem

CAPVT XVI.

*De profectioe Anachoreta Ardgarij ad Sueoniam, &
de fide Herigarj*

Post hæc itaque locus ille septem ferè an-
nis sine Sacerdotali fuit præsentia. Pro
qua re Dominus & Pastor noster Ansgarius
nimio mœrore anxius, Christianæ religionis
fidem ibi cœptam perire non sufferens, & ma-
ximè pro Filio suo, què supra memorauimus,
Herigario condolens, quendam Anachoretã
Ardgarium nomine, illas in partes direxit, &
vt specialius Ecclesiæ adhæreret præcepit.
Ipsa itaque illò adueniens, officiosè susceptus
est ab ipso Herigario, & Christianis qui ibi
aderant magnum suæ præsentia exhibuit gau-
dium. Cœperuntque sicuti primò egerant, ea
quæ Dei sunt deuotè quærere, & ritum Chri-
stianitatis lubenti animo custodire. Fidelissi-
mus vis

*Ardgarinus
Anachore-
ta.*

mus vis

*Signa qua-
dam cœle-
sti pro He-
rigario fa-
cta.*

*Miraculum
primum.*

mus vir Herigarius tempore quo sacerdotalis
ibi deerat præsentia, multa ab infidelibus susti-
nuit opprobria, sed largiente diuinâ gratiâ,
signis cœlestibus eius petitione veræ fidei de-
clarata sunt præconia. Ex quibus, vt promi-
simus, aliqua hic interserere curauimus, quò
eius fidei inuictus declararetur animus. Quadã
namque vice ipse in quodam sedebat Placito,
scænâ in campo ad colloquium paratâ Vbi cū
inter alias locutiones illi Deos suos laudassent,
quorū fauore prospera sibi multa prouenirent,
& illi quòd solus à consortio omnium inani
fide aberraret impropèrarèt; ipse vt erat fer-
uens spiritu respondisse illis dicitur: Si tanta
est de diuinâ Maiestate dubietas, quod ta-
men dubium esse nullo modo deberet, pro-
bemus miraculis, quis sit maioris potentiz,
vestri multi, quos dicitis, Dij, an meus solus
omnipotens Dominus Iesus Christus. Ecce
tempus adest pluuiæ; siquidem tunc pluuiam
imminebat; Inuocate vos nomina Deorum
vestrorum, ne pluuiam super vos descendat,
& ego inuocabo Dominum meum Iesum
Christum, ne aliqua stilla pluuiæ me cōtingat:
& si quis in hac parte se inuocâtes exaudierit,
ipse sit Deus. Hac itaque factâ inter se conuen-
tione, cū illi omnes in vna parte sederent,
ipse verò cum vno puero in alterâ, cœpit v-
nusquisque eorum inuocare Deum suum, ille
quoque inuocabat Dominum Iesum Chri-
stum, Et descendens inmensa de cœlo pluuiam
ita

ita omnes illos aquâ infudit, vt quasi in flu-
 mine cum vestimentis iactati viderentur, etiã
 folia ramorum de umbraculo ibi factò, super
 ipsos decidencia, virtute diuinâ illos oppres-
 sos ostenderent: super ipsum verò & puerum,
 qui cum eo erat, nec vna descendit pluuie
 gutta. Quo factò, confusis illis & ammirati-
 ribus, Ecce, inquit, videtis, quis sit Deus! No-
 lite me infelices ab eius cultura reuocare, quin
 potiùs ab erroribus vestris confundamini, &
 veritatis viam discite. Alio quoque tempore *Miraculũ*
 contigit, vt dolorem in tibia sua sustineret ni- *secundum*
 mium, ita vt non aliquo modo se mouere lo-
 co, in quo erat, posset, nisi portaretur. Cùm
 hanc ergo diutiùs sustineret molestiam, cœpe-
 runt multi ad eum causâ visitandi venire, &
 quidam adhortationibus, quò pro salute sua
 Dijs sacrificaret, commonere, quidam impro-
 perijs, quòd sine Deo esset, laceßere, & idcirco
 eum salute carere. Cùm itaque hæc læpius
 agerentur, & ipse constanter malis eorum
 suggestionibus resisteret, postremò non ferens
 eorum calumniam respondit: Nequaquam
 se à vanis simulacris auxilium petere velle,
 sed à Domino suo Iesu Christo, qui posset in
 momento si vellet eum ab infirmitate sua sa-
 nare. Et accitis illicò domesticis suis, vt ad
 suam eum deferrent Ecclesiam præcepit. Vbi
 positus coram cunctis qui astabant, supplices
 ad Dominum preces effudit, dicens: Domi-
 ne mi Iesu Christe, vt sciant isti miseri, quia tu
 es Deus

F

es Deus

es Deus solus, & non est alius præter te, da mihi seruo tuo in hac hora pristinam corporis mei sanitatem, vt videntes inimici magnalia tua de suis erroribus confundantur, & ad agnitionem tui nominis conuertantur: fac quæso quod peto propter nomen tuum sanctum quod est benedictum in secula, ne sit confusio confidentibus in te Domine. Postquam vocem, diuinâ eum medicante gratiâ, confestim sanissimus est redditus, & de Ecclesia per semetipsum egressus, pro salute sua Deo gratias agebat, & in fide Christi conualescens magis magisque incredulos confundebat. Per idem ferè temporis accidit, vt etiam quidam Rex Sueonum, nomine Anoundus, eiectus à Regno suo apud Danos exul fuerit. Qui fines Regni quondam sui denuo repetere cupiens, cœpit ab ipsis auxilium quærere, spondens quod si se sequerentur, multa eis possent donaria prouenire. Proponebat n. eis memoratum Birca, quod ibi multi essent negotiatores diuites & abundantia totius boni, atque pecunia thesaurorum multa. Illuc itaque se eos promittebat ducturum, vbi sine suo exercitus damno multo suæ necessitatis frueretur cōmodo. Illi ergo promissis muneribus delectati, & thesaurorum acquisitione auidi, in auxilium eius expeditorum ad pugnam hominum, 21. naues impleuerunt, & cum eo destinauerunt. Ipse verò de suis naues habebat 11. Exeuntes ergo de Danis ad vicum in-

speratè

*Miraculū
tertium.
Anoundus
Rex Suecia.*

ſperatè venerunt memoratum. Et fortè tunc
Rex ipſorum longius inde aberat, & Prin-
ceps ac multitudo populi congregari non po-
terat. Tantùm ſupradictus Herigarius Præfe-
ctus ipſius loci cum eis qui ibi manebant ne-
gociatoribus & populis præſens aderat. In
magna ergo anguſtia poſiti, ad ciuitatem
quæ iuxta erat confugerunt; cœperuntq; Dijs
ſuis vota & ſacrificia plurima promittere &
offerre, quò eorum auxilio in tali ſeruarentur
periculo. Sed quia ciuitas ipſa infirma erat,
& ipſi ad reſiſtendum pauci, miſerunt ad eos
Legatos dexteram & fœdus poſtulantes. Qui-
bus Rex præfatus mandauit, vt pro redem-
tione ipſius vici 100. libras argenti perſolue-
rent, ſicq; pacem haberent. Quod illi vt pete-
batur ſtatim miſerunt, & à Rege iam dicto ſu-
ſceptum eſt. Porro Dani grauiter huiſcemodi
ferentes conventionem, quia non ſicuti diſ-
poſuerant actum fuiſſet, cœperunt velle ſu-
pereos ſubitò irruere, & locum ipſum fun-
ditus deprædari atque comburere: dicentes,
vnumquemlibet negociatorem plus ibi ha-
bere quàm ſibi oblatum fuiſſet, & nullo mo-
do ſe tantam calumniam ſufferre poſſe. Cùm
ergo inter ſe agerent, & ad diripiendam urbem
ſe præpararent, hoc quoque illis innotuit.
Vnde ruruſus pariter congregati cùm nullo
modo vires haberent reſiſtendi, nullaque eis
ſpes eſſet refugij, ad vota & ſacrificia maiora
Dijs ſuis offerenda ſe inuicem cohortabantur.

Contra quos iratus fidelis Domini Herigarius, maledicta sint, inquit, vota & sacrificia vestra, cum Idolis vestris. Quam diu vultis demonibus seruire, & vos ipsos ad perniciem votis inanibus in paupertatem redigere? Ecce multa obtulistis, & ampliora vouistis: insuper libras argenti 100. dedistis. Quid profuit vobis? ecce omnia quæ habetis veniunt diripere: vxores vestras & filios ducent captiuos, ciuitatem & vicum igni succendent, & vos gladio peribitis; quid ergo prosunt vobis simulacra vestra? Ad quam vocem illi omnes perterriti, & quod agerent nescij, vnanimiter responderunt: Salus nostra & consilium in tua sit deliberatione, & quicquid nobis suggesseris, sine dubio faciemus. Quibus ille: Si, inquit, vota spondere vultis, vouete & reddite Domino Deo omnipotenti qui regnat in cælis, ipse omnium Dominus est, & in voluntate eius omnia posita sunt, nec est qui eius ditioni possit resistere. Si eius auxilium toto corde petieritis, omnipotentiam ipsius vobis non defuturam sentietis. Accepto itaq; ab eo consilio cuncti vnanimis & voluntarij exeuntes, sicut sibi consuetudinis erat in campum, pro liberatione sui ieiunium & eleemosynas Domino Christo deuouerunt. Interim Rex præfatus cum Danis agere cœpit, vt forte perquirerent, vtrum voluntate Deorum locus ipse ab eis deuastandus esset. Multi, inquit, Dij sunt ibi potentes, ibi etiam Ecclesia olim
 construa-

constructa est, & cultura Christi à multis
 Christianis ibi excolitur, qui fortissimus est
 deorum, & potens spirantibus in se quocun-
 que modo vult auxiliari. Necessariò ergo que-
 rendum est, virum diuinà ad hoc voluntate
 incitemini. Quid illi? quia apud eos moris e-
 rat, nequaquam abnuere potuerunt. Inuen-
 tum est igitur, quòd cum sua hoc prosperitate
 nullatenus perficere possent, neque locum i-
 psam eorum deprædationi à Deo concessum:
 Iterum quæsitum est, in quam partem ituri es-
 sent, vbi sibi pecuniam acquirerent, ne vana
 spe frustrati ad sua vani remearent. Cecidit
 fors, quòd ad urbem quandam longiùs inde
 positam, in finibus Slauorum ire deberent.
 Hoc ergo Dani diuinitus sibi imperatum cre-
 dentes, à loco memorato recesserunt, ad vr-
 bem ipsam directo itinere properarunt, ir-
 ruentes super quietos & securè habitantes,
 improvisè urbem illam armis ceperunt, &
 spolijs ac thesauris multis ad sua reuersi sunt.
 Rex verò ille, qui ad eos deprædandum vene-
 rat, argentum quod ab eis nuper acceperat,
 reddidit, & apud eos aliquandiu resedit, vo-
 lens Genti suæ reconciliari. Sicque Domini
 gratià propter fidem Serui sui Herigarij po-
 pulum illius loci ab hostium incurfu liberans,
 bonis suis restituit. Quo facto ipse in conuen-
 tu publico eandem rem proposuit, & vt quis
 Deus esset intentiùs prouiderent monuit, di-
 cens: Heu miseri, vel iam nunc intelligite,
 F 3 quòd

quòd vanum sit à dæmonibus auxilium petere, qui non possunt tribulationibus subuenire. Suscipite fidem Domini mei Iesu Christi, quem probastis verum Deum esse, qui vobis nullum habentibus refugium suæ miserationis tribuit auxilium. Nolite ultra culturam superstitiosam quærere, & inani sacrificio Idola vobis placare: verum Deum omnium quæ in cælis & in terris sunt colite, & ipsi vos subiicite, ipsiusq; omnipotentiam adorete. Sicque bonum certamen vsq; ad finem suæ perduxit vitæ: consummatoque boni operis cursu, languore ingrauescente, astante iam dicto Ardgario sacerdote, diuinæ commendatus clementiæ communionem sacra percepta, feliciter in Christo obiit.

*Hexig-
vius mori-
tur.*

CAPVT XVII.

De fide Matrone religiosa Frethurgis.

Illis temporibus apud eos Matrone quædam fuit valde religiosa, quam nulla improborum peruersitas à fidei suæ rectitudine potuit euertere. Cui frequenter in quacunque necessitate positæ, vt more eorum Idolis sacrificaret suggestum est: sed illa immobilis fidei suæ munia non reliquit, vanum esse dicens à simulacris surdis & mutis auxilium quærere, & abominabile sibi videri, vt his, quibus in Baptismo renunciauerat, denuò intenderet, & sponsonem quam Christo promiserat, falleret. Si enim malum est, inquit, hominibus
menti-